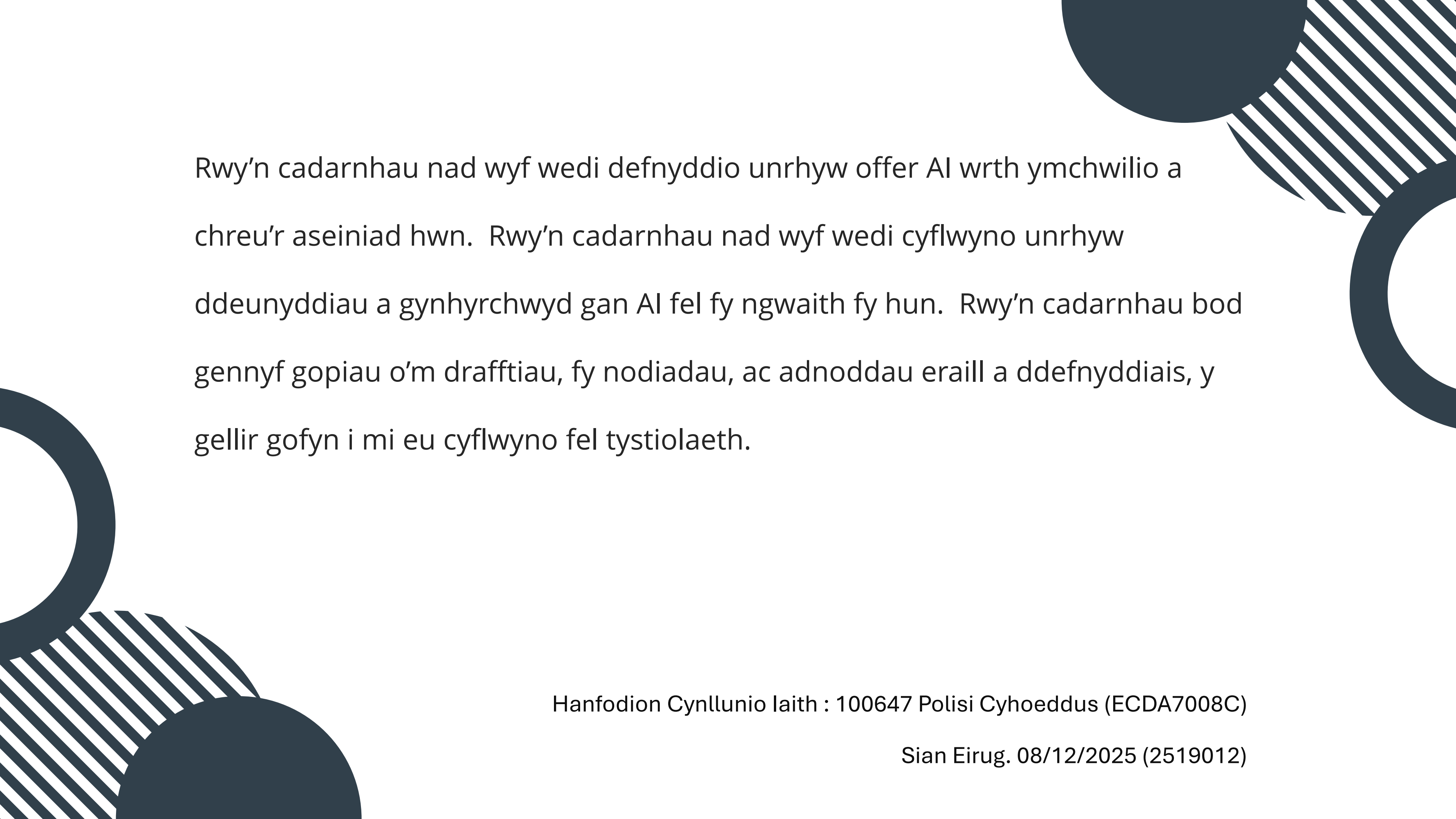

**Prif nodweddion, cysyniadau a
thrywyddau damcaniaethol y
maes Cynllunio Iaith.**

Hanfodion Cynllunio Iaith : 100647 Polisi Cyhoeddus (ECDA7008C)

Sian Eirug. 08/12/2025 (2519012)

Rwy'n cadarnhau nad wyf wedi defnyddio unrhyw offer AI wrth ymchwilio a chreu'r aseiniad hwn. Rwy'n cadarnhau nad wyf wedi cyflwyno unrhyw ddeunyddiau a gynhyrchwyd gan AI fel fy ngwaith fy hun. Rwy'n cadarnhau bod gennyf gopiau o'm drafftiau, fy nodiadau, ac adnoddau eraill a ddefnyddiais, y gellir gofyn i mi eu cyflwyno fel tystiolaeth.

Hanfodion Cynllunio Iaith : 100647 Polisi Cyhoeddus (ECDA7008C)

Sian Eirug. 08/12/2025 (2519012)

*"...proses fwriadol o osod statws ar iaith
neu ieithoedd penodol"*

Kaplan, R.B., a Bauldraf, R.B (1997)

Einar Haugen, (1906-1994).

- Astudiaeth o gymuned Norwyaidd –Americanaidd.
 - leithoedd yn 'cyd-fodoli'.
 - Newid mewn defnydd iaith.
 - Ecoleg iaith.
 - Safoni iaith.
 - Proses 4 cam.
 - Cynllunio *Corpws*.
-
-

Heinz Kloss, (1906-1987).

- Astudiaeth o arferion iaith cymunedau Almaenig
 - leithoedd '*Abstand*' ac '*Ausbau*'
 - Ystyriaeth i rôl iaith o fewn gwladwriaeth: statws swyddogol
 - leithoedd lleiafrifol/rhanbarthol.
 - Teipoleg Cynllunio Corpws.
-
-

Joshua Fishman, (1926-2015).

- Effaith trosglwyddiad ar ddatblygiad/dirywiad iaith.
 - Shiftt ieithyddol -*Reversing Language Shift* (RLS).
 - Rôl cymunedau a throsglwyddiad iaith.
 - 'Parthau' neu 'beuoedd' lle caiff iaith ei defnyddio.
 - Rôl Llywodraeth - Cynllunio Caffael.
 - Graddfa *GIDS*.
-
-

Paul Lewis a Gary Simons .

- *EGIDS* - datblygu syniadaeth Fishman (2009).
 - Ychwanegu camau.
 - Ystyriaeth i newidiadau mewn tueddiadau mwy diweddar o fewn cymdeithas.
-
-

Llyfryddiaeth

KAPLAN, R. B. a BAULDAF, R. B. (1997) *Language Planning: From Practice to Theory*. Multilingual Matters & Channel View Publications.

HAUGEN, E. (1950) 'The Analysis of Linguistic Borrowing Language' yn Firchow, E. S. (gol.) (1972) *Studies by Einar Haugen: Presented on the Occasion of his 65th Birthday*. tt.161-185.

HAUGEN, E. (1972) *The Ecology of Language: Essays by Einar Haugen. Selected and Introduced by Anwar S. Dil* yn Neustupny, J. V. (gol.) (1975) *Language*, cyfrol. 51, Rhif. 1, tt. 236-242.

HORNBERGER, N. (2006) 'Frameworks and Models in Language Policy and Planning' yn Ricento, T. (gol.) (2006). *An introduction to language policy: theory and method*. tt. 24-37.

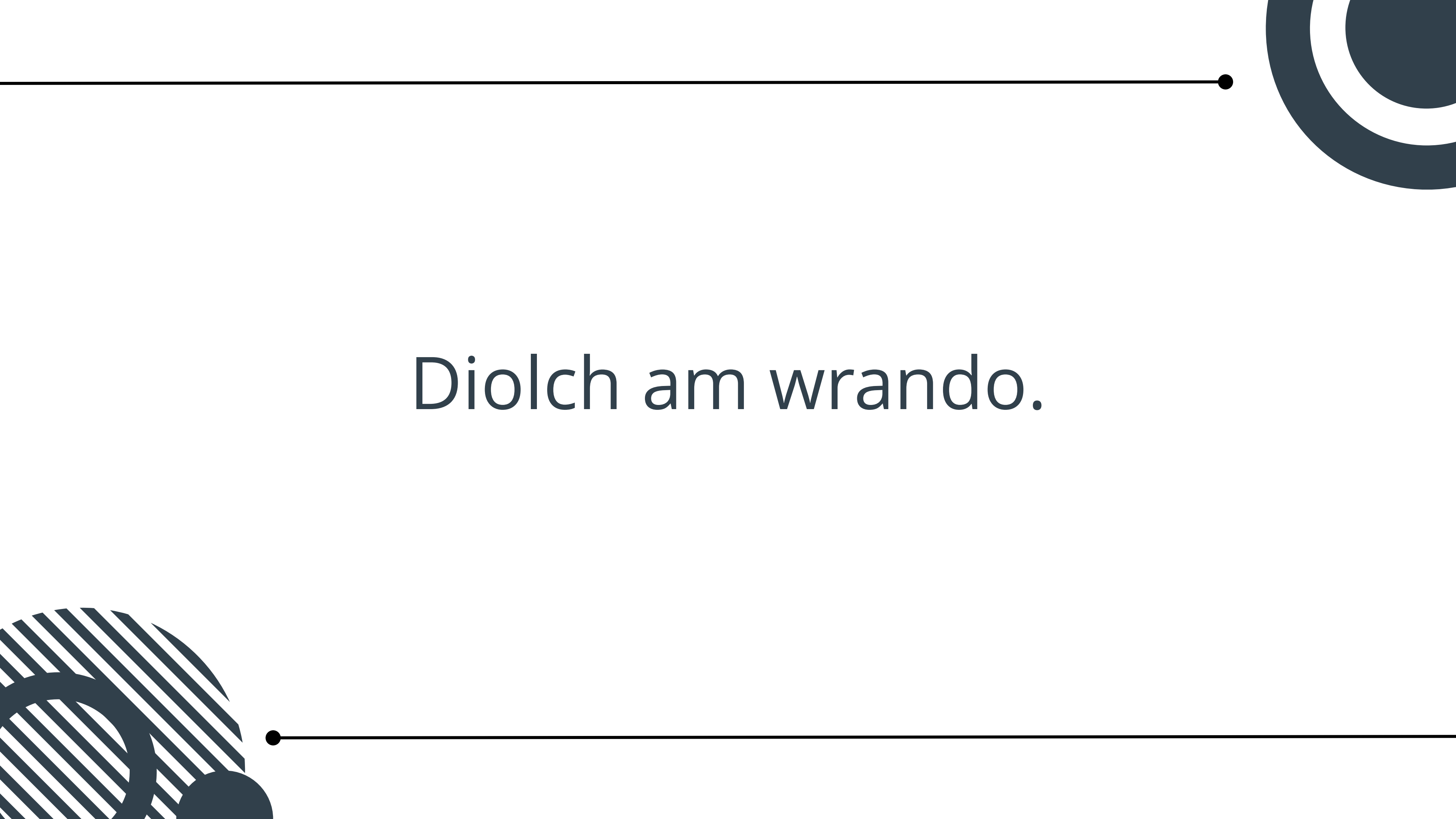
Llyfryddiaeth

FISHMAN, J. A. (2001). 'From Theory to Practice (and Vice Versa:) Review, Reconsideration and Reiteration' yn *Can Threatened Languages be Saved? : Reversing Language Shift, Revisited : A 21st Century Perspective*. Clevedon: Multilingual Matters.

LEWIS, P. A SIMONS, G (2010). 'Assessing endangerment: Expanding Fishman's GIDS', *Revue Roumaine de Linguistique*, cyfrol 55, tt 1-30.

Tyst i Adfywio Trawsnewidiol (2024): Ar gael yn: [Sgwrs gyda Colin H Williams Tystysgrif Polisi a Chynllunio Iaith 2024-2025 \(1\).mp4](#) (Cyrchwyd: 11/2025)

Llywodraeth Cymru (2017) *Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru. Ar gael yn: <https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-03/cymraeg-2050-strategaeth-y-gymraeg-v-1.pdf>

Diolch am wrando.